

TALLER 4: Formació del voluntariat

Dinamitzadora: Araceli Crespo

El Pla de Formació del Voluntariat de Catalunya i l'experiència dels cursos d'iniciació al voluntariat. Ester Garcia Fundació Catalana de l'Esplai. Maria Elias, Fundació Pere Tarrés. Nasi Muncunill, El Cae.

A aquestes alçades no es fa necessari posar molts esforços en convèncer de la importància de la formació per a la capacitat tècnica, emocional o en competències de les persones per a l'exercici d'una tasca concreta.

En el camp de la intervenció social hi ha una sensibilitat afegida que facilita que qualsevol entitat que estigui al servei de les persones la contempli en els seus plans més estratègics.

En aquesta ponència volem presentar dues experiències de formació del voluntariat a dos nivells: el Curs d'Iniciació al Voluntariat (CIV) i el Pla de Formació del Voluntariat de Catalunya (PFVC)

- El CIV és una formació d'accés a l'acció voluntària.

Les persones hi accedeixen ja motivades i amb interès, busquen respostes concretes de com poder dur a terme activitats pròpies de l'acció voluntària.

En aquest sentit, aquesta motivació i interessos podem afirmar que, en els prop de 20 anys de vigència del CIV, no han variat. Les persones s'hi segueixen acostant amb les mateixes ganes i il·lusió i amb la mateixa inquietud.

El que sí ha variat és l'accés a la informació, la manera de comunicar-nos, la immediata de les respostes.

Així, en l'origen del CIV al 1994 les persones hi buscaven, sobretot informació. Informació sobre el marc legal on s'emmarcava l'acció voluntària, coneixements respecte els àmbits o els marcs d'intervenció.

En l'actualitat, on és més fàcil accedir als projectes o programes de voluntariat de les entitats, on es té la Carta del Voluntariat a un sol clic, el pes que tenia la informació del CIV del 1994 s'ha traspassat a l'espai de trobada que facilita el compartir experiències i motivacions amb altres persones.

Aquests són els canvis que recull la nova edició del manual del curs del CIV. S'ha posat més èmfasi en les competències, en l'aprendre a ser, en els valors o en la participació en la transformació social.

La pròpia metodologia del nou CIV, dinàmica i sobretot participativa facilita aquest acompanyament que reclama la futura persona voluntària. Es un curs on tothom hi té coses a dir, sigui quin sigui la seva edat, experiència vital prèvia o motivacions concretes.

II Congrés Europeu del Voluntariat

Barcelona
9, 10 i 11 de novembre de 2011

El curs del CIV ens permet com dèiem, compartir les experiències dels participants, però també, apropar al curs la veu dels voluntaris que ja estan desenvolupant diversos projectes, a partir de les inquietuds que hagin mostrat els participants en el curs, aquest és un element motivador i de mestratge que va més enllà del que el docent del curs pot aportar i pot començar a fer xarxa entre persones que volen realitzar activitats voluntàries.

- En un segon nivell més especialitzat de formació hi ha el PFVC.

El PFVC vol establir, des dels seus inicis, en base a garantir una proposta formativa que abasti:

Tots els voluntaris de Catalunya:

- Qualsevol nivell d'intervenció (tant dels voluntaris que desenvolupen la tasca directa en els programes de l'entitat -cursos de sectors- com dels voluntaris que fan tasques de gestió de l'entitat -cursos de gestió).
- Tots els àmbits d'actuació (social, cultural, solidaritat internacional, ambiental, comunitari).
- Tant si ja formen part d'una entitat, d'un projecte com si el que volen és iniciar-se en aquest àmbit de la intervenció voluntària.

I que permeti:

- Definir a través de cursos del propi PFVC itineraris ideals (però no obligatoris) de formació per als voluntàries i voluntàries de les entitats.
- Establir, a través de convocatòries concretes de cursos, espais de trobada i de coneixement mutu d'entitats i persones voluntàries que actuen en un mateix territori i/o realitat.
- Rendibilitzar la formació, evitant la duplicació d'esforços i optimitzant recursos.
- El PFVC també ha permès al llarg d'aquest anys una permanent adaptació en continguts i metodologies, fet cabdal per a que les escoles poguessin avançar paral·lelament a les necessitats socials o inclús, en certs moments, avançar-nos, permetent a les escoles adaptar-se a les noves necessitats del voluntariat tant pel que fa referència als objectius a assolir, com dels coneixements, procediments i actituds necessaris per al desenvolupament del curs.
- Oferir, a partir de la formació, la possibilitat de que els voluntaris i voluntàries tinguin en tot moment la formació més adient ha estat un objectiu en sí mateix per a les persones que han coordinat el desenvolupament del pla de formació, així com per a les escoles de Catalunya que formen part del pla.
- Possibilitar a cada escola i/o entitat, de desenvolupar un mateix curs adaptant-lo al seu tarannà propi: segons el seu ideari, la seva visió de la tasca voluntària, la seva organització, etc.
- Donar resposta a les noves necessitats formatives detectades. És un pla dinàmic que s'actualitza i que s'enriqueix de les aportacions que fan les

II Congrés Europeu del Voluntariat

Barcelona
9, 10 i 11 de novembre de 2011

escoles i les entitats de voluntariat.

Tenir la possibilitat com a país, de reconèixer i tenir cura de la feina de les persones voluntàries, passa per trobar les millors condicions per al seu desenvolupament a cada projecte, però també per apropar les competències que li faran realitzar la seva feina de manera més joiosa, segura i realista, la gestió de les expectatives i la mostra d'altres experiències també s'inclou a les formacions per ajudar a una de les parts més sensibles de la tasca voluntària, la gestió de les seves pròpies emocions. El PFVC ha permès donar una visió global a aquesta suma d'accions formatives inicialment inconnexes entre elles. És una etiqueta, una marca, que malauradament no ven per sí sola, però que garanteix qualitat i coneixement del tema per part de l'escola que imparteix un determinat curs.

I ho ha fet a partir d'un treball compartit entre l'administració i les entitats i escoles de formació de voluntariat. L'administració, aportant el seu suport, la seva visió i el seu treball organitzatiu. Les escoles, aportant continguts, metodologia, difusió; impartint cursos per tot el territori; detectant noves necessitats i dissenyant de noves accions formatives per donar resposta a aquestes necessitats. I també duent a terme un treball de vinculació amb el sector i el territori. Moltes vegades són les escoles els agents que detecten, que intueixen o a qui els arriben aquestes necessitats formatives: en el seu àmbit de treball, en el seu àmbit geogràfic, en el seu territori, entre les seves entitats afiliades o properes. I són les escoles les que treballen per donar la millor resposta a aquestes necessitats: promovent o organitzant cursos, posant entitats, organismes o administracions en contacte, treballant conjuntament, creant xarxes, etc.